

Szerkesztőségi iroda: Fischei Fülöp Könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Muraköz* díjazás nélkül, nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischei Fülöp Könyvnyomdája helyiségében. — A kiadók az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyan hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 ft
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "
Egyes számon	10 kr.

Hirdetéseik helyi újságoknak: Budapest: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., és Dauls G. L. és társai. Frankfurt a. M.: Dauls G. L. és társai.

Nyitlatter póttiszora 10 kr.

Perlak 1886. márczius 10-én.

Ezen lapnak február hó 21 és 28-án megjelent számaiban két közleményt olvastam, a melyekben előttem ismeretlen írók gazdasági válságunkkal foglalkoznak.

A mily szomorú a tény, melyet constatálnak, ép oly örömdetes azon jelenség, hogy Muraközben is találkoznak már férfiak, kik gazdasági bajainkkal foglalkoznak; biztos újratematatnak az okokra és már orvos szeket is ajánlanak.

Az állapotok javításához az első lépés az állapotok ismerete s így pl. Angolhonban a szerfelett kedvező halálzási arány a halálzásokkal kitűnő az statisztikánál közönség, nálunk is az e tekintetben tökéletesebb felvételek kedvező eredménye már is szemléltethető.

Czikk író urak a tengerentúli versenyben és a szomszéd hatalmak várm politikájában keresik gazdasági válságunk okát s orvosszerű az intensív gazdasági rendszert ajánlják az intenzív gazdasági rendszerhez szükséges olcsóhiteltől való gondoskodást.

A mi a tengerentúli versenyt illeti az kétségtelemül nagy befolyást gyakorol árviszonyaink alakulására, de nem hat oly deprimalólag a nyers termények különösen cereáliák árára, mint Európának tulproductioja. Így ha Európában általános jó termés van s a par excellence gabona fogyasztó államokban annyi termelt, hogy azok fogyasztási szükségleteiket saját termésteikkel fedezhetik, úgy az oda való bevétel nagyon meg van nehezítve, bizonyos mértékig akadályozva, a tulproductio minden jelenségeivel felismerhető s a kínálat és kereslet közti viszony megzavarása azonnal nyilatkozik az árban.

S az árnyatlans nemcsak a kínálat és kereslet közti viszony tényleges állapotának felel meg, hanem sokkal nagyobb lesz, mivel körülunkban nagyon szeretnek jelszavak után indulni s a tengerentúli verseny elleni védekezés egyik módjának a productumnak lehető gyorsan piacra való vetését állítják oda s e végül a gazdák igezkeknek gabnjukat minél gyorsabban elcsepeálni s a kereskedelemnek átadni. — Am de ezen kisebb termés mellett is nagy torlódást okoz a piaczon, megzavarja a kereslet s kínálat közti viszonyt s az alacsony ár nem lesz arányban a fogyasztási szükséglettel, a rendelkezésre álló gabona mennyiségével s a vásárlási erővel.

S ha egyszer leszálloított, akkor már igen bajosan emelkedik, ez tapasztalati tény s magyarázatát leli a fogyasztó természetszerű törekvésében a rájuk nézve kedvező árviszony fenntartására s a termelőknél az adó prés által is előidézett kényszerhelyzetben bármily áron való eladásra, mely kiválólag a pénz gazdasági stadium kifolyása, a midőn az ember az általa szükségelt összes javakat csakis pénzzel szerezheti meg.

Okát képezi az aránytalan árnyatlansnak s az alacsony ár nehéz emelkedésének továbbá — szerény véleményem szerint — a közadók kezeléséről szóló törvényünk hiányos volta is — Idézett törvényünk kimondja ugyanis, hogy a folyó adóévre kivett egyenes adók s az illeto adóévre felosztott régiebb adótartozás részletek 4 egyenlő részben s pedig minden évnegyed első napján esedékesek; továbbá, hogy az évnegyed második havának második fe-

lében kiállított hátraléki kimutatás alapján ugyanazon hóban helyt foglaljan a megintés, a harmadik hóban pedig zálogolás s nem fizetés esetén 15 nap alatt az árverés.

Tehát az egyenes adók kérielhetlenül s 4 egyenlő részben behajtandók, fizetési halasztásokat egyedül rendkívüli elemi csapások eseteiben, legfeljebb fél évi időtartamra, de sohasem az illeto adó év végén túl az adófeligyelő engedélyezhet, felelhezési joggal a köz igazgatási bizottsághoz.

Tudjuk azt, hogy a gazda a megoldandó gazdasági rendszernek mellett pénzhez évenként csak egyszer jut, midőn gabnáját eladja, hát hogyan lehet tőle négyezer pénzt kivenni? — Il ne faut jamais vouloir l'impossible, már pedig avval lehetetlen kívánunk tőle s gazdaságilag tönkre tehetjük őt.

A közadók kezeléséről szóló törvény oda volna tehát módosítandó, hogy a pénzügyminiszter felhatalmazatik a közgazgatási bizottság indokolt felterjesztésére, egyes vidékek speciális viszonyaihoz képest, a földadóra nézve oly módon fizetési halasztásokat engedélyezni, hogy az adó fizetés a termény legkedvezőbb értékesítését biztosító időpontban történjen. Vagy ezen joggal egyenesen a közgazgatási bizottság s felruházható volna jelentési kötelezettséggel a pénzügyminiszternek Ezen módosítás által a finansz tudomány azon követelményének, hogy az adó legyen „nemzet gazdasági”, elégtételnék, nem támadtathat meg a törsvagyon, nem veszélyeztetné a forgó tőke, nem béníthat meg a productio, a gazda tiszta jövedelméből fizet-hetvén adóját, a fizetési készség s akarat is fokozódnék; ez pedig politikai tekintetben is roppant jelentőséggel bír, mert a polgár nem tekintin többé az államot szükséges rosszának, hanem a farsas együttlét nélkülözhetlen rendjének, a melyben az adott anyagi javak helyébe szellemi értékek kap cserébe; s a melyben egyedül valósíthatja meg életcéleit.

(Vége köv.)

SZMODITS VIKTOR.

Muraköz tanügye és a kir. tanfelügyelő jelentése.

(Folyt.)

V. Az iskolák tanítás nyelve: 354 iskolában tisztán magyar, 42 iskolában magyarul vegyes horvát vagy német vagy mindkettő; 10 iskolában horvát.

A magyar nyelv kötelező oktatását végleg szabályoz 1885. évi 20301. számú magas rendelet végrehajtása ügyében tett részletes intézkedéseimről a nagyméltóságú miniszternek s a tek. közg. bizottságnak tett tüzetes jelentéseim után szabadon ezen alkalomból még általánososságban következőkről emlékeznem.

Ezen magas rendelet által felsorolt esetek tankerület csáktornyai, perlaki, alsó-lendvai s nagy-kaniszai járásainak vagyis a Muraköz és zalamegyei vendvidékek tanítóit érdeklik közvetlenül.

A csáktornyai 1885. évi magyar nyelvű póttanfolyam szellemi eredményének megállapítása után legelőbb teendőmnek tartottam ezen póttanfolyamon résztvevő vagy a tankerület vegyes ajku iskoláinak működő többi érdekelt tanító sorsát a magas miniszteri rendelet szigorú követelményeinek s egy életpályá utolsó alkalmának összes szempontjaiból elbírálni.

Ennek folytán a koruk, oklevelek előkészítések, a szellemi képességek által adott képesség s érzésük megbízhatósága czimzón 6 csoportra osztott nem magyarajku tanítóimon a magas rendelet olyképp hajtottam végre, hogy a hivatással bíró egyének ezen utolsó kegyelmi évben pályájuknak törvényes uton és alakban megmentessenek; a magyar nyelv tudása iránt hosszú idők viszonyai folytán közönybe merült, vagy már annak elajjártására koruknál fogva is képtelen tanítók nyugdíjaztassanak s uj erőket helyettesíttessenek; az idegen oklevél kiállítására magyar nyelvű kiegészítő eluttartására köteleztessenek; végül pedig viszonyaik folytán a magas miniszteri rendelet sarkalatos tételébe ütközö egyének minden további nélkül a tanítói pályáról eluttassanak.

Nem hagyhatom meg emítés nélkül, hogy az 1885-iki csáktornyai póttanfolyamra nem csak a közvetlenül érdekeltek, hanem a már egyéb póttanfolyamokon képesített tanítók is módszeres begyakorlás czéljából behívtattak s ott szükségleteiknek megfelelőleg kellő irányban oktatást nyertek.

A ma még vagyoni és kedvező helyi viszonyaik dacára is eddig csatlakozó horvát és vend községek önálló iskolázása iránt illetékes hatóságokkal a kellő tárgyalásokat megindítottam.

A túlföldön szünetelt s több tanító eluttartására képes horvát és vend községek illetékes előjáróságuk után helyiségük kibővítésére s tanerjék szaporítására felhívtam. Már több község a pályázatokot tényleg kiírta, iskola helyiségének bővítéséhez látott.

A magas miniszteri rendelet végrehajtása keretében még csak az idegen oklevelek nostrificalására, a magyar polgárjog elnyerésére és az illeto népiskolai tantervnek minden vegyes ajku iskolában leendő nyilatvartartására vonatkozó intézkedéseimről szabadon megemlékezem.

A magas miniszteri rendelet érvényesülését czélzó mozgalmak egyben, a jelentéseim által méltatott tanév végével — a megített intézkedések hatásáról s eredményéről csak a törvényes alapokon szabályozott vegyes ajku iskolázás első tanévének lefolyása után lehet majd számot adnom.

Tény azonban, hogy a tanév folyamában terve vett állami iskolák érdekében megindított tárgyalások tovább folytatásával, a már megíró állami iskolák tervszerű fokozatos fejlesztésével s együttetés hatásával — a meglévő s az idő viszonyaiból fejlődött érzékeny hiányok dacára; a muraközi s vendvidéki iskolázás sorsa s jövő alakulása mindinkább önállóbban s bizatöbb képpen domborult előt.

Lehet remélnünk, hogy idegen ajku polgártársaink az állami iskolázás kétségbevonhatlan szellemi sikere, a vallásérkösi szempontok szigorú érvényre emelése, a magas közoktatási kormány áldozat készsége s általában a felekezeti iskolázás javítására irányult gondok által felkeltett eddigi bizalma, kétség nélkül azon tudattá fog bennük erősödni, hogy mind az, ami köztük a köznévelődés terén anyanyelvük büntatlanságával s a magyar kultúra legtervényesebb eszközeivel történik — saját anyagi s szellemi boldogulásuk felé egyengeti az utat.

VI. Zalamegye népoktatási tanintézetének évi jövedelme ezen tanévben 338920 ft. És pedig:

- a) készpénzben — 245402 ft.
- b) pénzértékre számított egyekben — 93518 ft.

Zalamegye összes népoktatási tanintézetének ezen évi kiadása 339020 ft. Iskolai takarékpénztár 24 iskolánál kezeltetett 909 betevővel és 2500 frtnyi összeggel.

VII. Az iskolák felszerelése s egyéb helyi viszonyai.

Népkönyvtár. 71. községben létezik 13928 kötetben. Ezek közül magyar 12191, nem magyar 1737. Terjedelemre kiválóbbak között van a csáktornyai községi iskola 819, a csáktornyai polg. isk. 715, a csáktornyai állami elemi gyakorló iskola 523, a perlaki állami elemi iskola 312 kötetel.

VIII. A tankerületek alkalmazva volt összesen 588 tanító. Tanítással foglalkozott még 6 lelkes; hét tanító állomás fűresedésben volt.

A tanítók közt van: férfi 528, nő 60. Képesített 508, nő nem képesített 80. Rendes 490, segéd 98.

IX. A megyei tanestület szellemi önképzéséről, nemkülönbön társadalmi s nemzeti feladatainak valóítására irányult törekvéséről csak elismeréssel nyilatkozhatom.

X. A tankerületben létező, hivatású szellemi és nemzeti szempontból mindinkább több eredménytel betöltő csáktornyai áll. tanítóképzési viszonyairól következőket jelenthetem:

Az 1885. évben tartott magyar nyelvű póttanfolyamon résztvevő 39 tanító. A megjelentek közül képesítetett 8 és pedig 3 jó, 5 elégséges osztályzattal. Egy visszalépett. Az 1885. évi nem tanképesítő oklevélet nyert 10 növendék. Ezeknek általános osztályzat: 1 kitűnő, 7 jeles, 2 jó. Megbukott 3.

Az intézet fenntartása óta képesítetett 37 növendék.

Az intézet felállítására óta látogató növendékek nemzetsége következő arányokat tünteti fel:

Tanév	Magyar	Horvát	Vend	Német
1879-80.	84	16	7	18
1880-81.	72	12	14	44
1881-82.	74	30	14	30
1882-83.	78	10	14	30
1883-84.	91	39	4	19
1884-85.	93	48	3	80
1885-86.	88	40	8	20
Összeg	521	95	65	86

HIREK.

— Előfizetési felhívás! —

Tisztelettel felkérjük lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetésük márczius hó végével lejár, azt mielőbb megújítani és a hátralékokat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

A „Muraköz” kiadóhivatala.

— Jutalmazás. A nm. vallás- és közokt. m. kir. miniszter az G nagyméltóság, folyó hó 10-én 854. sz. a. kelt magas rendeletével — az iskola gondnokának és megyének ügybuzgó tanfelügyelőjének pártoló véleményezésére ... Kutyák Mihály s. l. kézik. urat, a stridói m. kir. állami elemi iskolánál, egész odaadással és nem kis farsadással teljesítő hitvány oktatásáért egyszer és mindenkorra 100 ft. évi jutalmadján

volt kegyes részesíteni. Ez igazán megérdemelt jutalmazzon oszintén örvendőt, annyival is inkább mert nevezett lelkész ur eddig is ... habar ingyen — dicsérendő buzgóddal — teljesítette nemcsak a stridói, hanem amennyi sokoldalú lelkesítő teendői engedik — a többi hegyvidéki állami iskolákban is hitoktatási magasztos hivataát. Sok ilyen, a hivataásért melegen érző lelkész adjon az ég Muraköznek és az állami iskoláknak!

— A stridói fara II. hegykerületében nagymérvű törvény uralkodik az iskolaszemélyek között, úgy annyira, hogy a Személyekhez legyővő állami iskolát a végül be is kellett zárni. Ez idő szerint 35-40 gyermek iskolai és veszélyes betegségben, amely már több esetben halálal végződött. Félő, hogy az egész fárahán el fog harapódni a ragály, aminek jó volna idején elejét keresseni!

— **Közösztény nyilvánítt.** Mindazonáltal, uraknak és hölgyeknek, akik lehetetlen nem elhunyt alkalmával részvételnek adtak közzétételét a végítéletelen megjeleni kegyelmeiket, fogadják e helyen a magam és gyermekeim nevében gyászoló szívem leghehásabb közösztény nyilváníttát! Csakotnya 1896. márc. 20. Bóles Zófés.

— A csakotnyai kereskedelmi Casinó a saját helyiségében szombati napon kénti társaságot rendezni kezdte, melyre az egyteli tagok családostól megjelennek. Itt estélyek össze vannak tomlóval, hangversenyrrel, sat. Szóval a rendezésnek igyekszik minél változatosabbá tenni az estét. A mult szombati estélyen a jövedel annyira fokozódott, hogy a fiatalok tudósítónk megajánlása szerint: 27-szer újráta meg a csárdát. ... Ez is jó jel it a határon, különösen azért, mert a kereskedők Casinójában történik.

— A bedőlt ház. Csakotnyán a személtelen egy falvályból készült régi ház egyik fél fala a lakók és szomszédok nagy reménytelre f. hó 20-án bedőlt. Ember életben nem történt baj.

— A muraközi tanítóköz választmánya f. hó 23-án ülést tartván elhatározta, hogy a kör a közgyűlést május 10-27-én tartja meg. A gyűlés tárgyait fogják képeni 1) pénztárosi jelentés. 2) Eötvös-alap és arházi-alap gyűjtő bizottságok jelentései. Továbbá: A felolított oktatás, a magyar nyelv elsajátítása érdekében és az olvasókönyvek használatának a módja.

— A „Zrinyi kör” ünnepélye Csakotnyán. A polgári iskola tanterületére életre való e figyelemre méltó törekvésnek adta jelét a múlt napokban. Önképzőkör alakult az intézet 4 felsőbb osztálybeli tanuló számára. Ez önképzőkört „Zrinyi körnek” nevezték el. Első nyilvános gyűlést f. hó 23-án tartotta meg. A közönség nagymérvű érdeklődése mellett. Megjelent több mint 160 érdeklődő, köztük számos hölgy Csakotnyáról. Perlakról is láttunk ott több egynt.

A kör célja: szavalás, a tanulók irodalmi személtés megírása, bemutatása és énekés. Jöhetett a város intelligenciájából oly tanügyirészt együttláttni. Jól esett részen a nem magyar születésű tanuló akjáról hallani a magyar szavalatot; a szavalók rövidcs kiejtését csak emelte az ünnepélyt s öroméretűt gerjesztett minden magyar lelkében, mert annak elvitatáhatatlan jelét láthatta, hogy a csakotnyai iskolák hivataásuk magasztaló állanak. A tanterület jó példával ment előre; hogy emelje az ünnepélyt, maga is részt vett az előadók sorában. A polgári iskola rajzterme, amely az ünnepély színhelye volt, fel volt díszítve. A falon 6 felszék és Zrinyi megkoszorúzott mellképei függtek. A régi Zrinyi képet a szt. Ferenciek zárdája kölcsönözte ki ez alkalomra, melynek e kép egyik nevezetességét képezi.

A közönség, mely zsufolással megtöltötte a rajztermet, mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérté a változatos programot s annak minden egyes részét megjelénete. Az ünnepély a következőképen folyt le: 1. Az énekek szabatosan a magyar himnusz énekelte. 2. Pálya Mihály igazgató ismertette a kör célját s üdvözölte a közönséget, amely jól szép számmal jelent meg, kérte, hogy a közönség továbbra is legyen pártolója a körnek. 3. A magyar ifjakhoz. Petőfi S-től, ügyesen szavaltá Bellósis Károly polg. isk. tanuló. 4. Szeget szeggel. Petőfi S-től, hatással szavaltá: Fejér Lajos polg. isk. tanuló. 5. A kés és villa mint házastársak. Irta és felolvasta: Bauer József polg. isk. tanár. A sikerült humoristikus felolvasás a közönség figyelmét mindvégig lekötötte. 6. A hangyák. Gnydal Tompa Mihálytól, jó szavattal. 7. Talpra. Mraz Nándor polg. isk. tanuló. 8. Talpra. Kétkentől. E hatasos vegyes kar Alaszghy Alajos polg. isk. tanár vezetésével a legnagyobb szabadsággal adta elő a polg. isk. énekar. 8. Arany Lacinak Petőfitől. Ügyesen szavaltá Ilrusai Elek polg. isk. tanuló. 9. Az éjszakamerikai Egyesült Államok népe, írta és felolvasa: Greskovits János

polg. isk. tanár. A közönség érdeklődéssel hallgatta Greskovits ur aethnographiai tanulmányát. 10. Parbeszéd néhány természeti téménnyéről. Szép sikerrel előadták Fejér Jenő és Deutch Vilmos polg. isk. tanulók. — 11. Üdvözöl beszéd István Nádorhoz, Kosuth L-tól. Nagy hatással előadta Ehrenreich Gyözög polg. isk. tanuló. Végül Miskolczy Arnold polg. isk. tanár s a kör élönke megköszönvén a közönség türelmét, a további szíves érdeklődésre hivta fel a figyelmét. E kör egyesrsemind a polg. isk. szegény sorsu tanulóinak segélyelete is s mivel mint ilyen csupán szellemi táplálékkal nem tarthatja magát, kért a közönség nagyrabesült érdeklődésén kívül az anyagi támogatást is. A jóra s nemre mindig késc csakotnyai közönség nem fogja megtagadni ez új körtől sem az anyagi áldozatot. Ezt annál inkább meg fogja tenni, mivel a kör első nyilvános ülésén sikeresen bemutatta elvételvalóságát. Adja Isten, hogy a szegény kör neves feladatát minél sikeresebben megoldhassa!

VEGYESEK.

— **Méhészeti lapok** A magyar orsz. méhészeti egyesület közlönye. Szerkeszti Kriesch János, Budapest, megütemtem. E kitűnő szerkesztett havly szafoltat VII. évf. 3. száma a következő tartalommal jelent meg: A helybíróny vizsfolzó-édeny (4 ábrával). Tavaszí figyelmeztetés, Haroz és háboru. A méhészeti védőörvényjavaslathoz. Egyesületi élet. Méhészeti mozgalmak. Kérdések és feleletek. Irodalom. Kisebb közlemények, Melhszongás. Előf. ára egész évre 3 frt., a tarsulat tagjai az évf. (2 frt.) feletlen kapják. Ajánljuk lapunk t. olvasónak ez egyetbe való lépést!

— **Penzhamisító** Janda elfogatása. Folyó évi február hó 26-án Rosenfeld Mózes káptalanfóhi lakos koresmaros a tapolczi esendör-órsón ama jelentést tevő, miszerint hozzá át izben hamisnak látázu edüt forintos került, s az földönkel lenyája nem is volt alaptalan. Erre Unger György tapolczi ársvezető Szekeres Sándor honvéddel Gálcsára ment és az egyik czinkos Fy Jánosnál 7 drk. hamis edist írtot talál. Innen rugdort tért az órsone. honnan György Ársvezető, Fejér János honvéd ársvezetővel, László-Vándra ment, hová Unger is követé, s hogy minden feltűnést mellőzzenek,

a két honvédt haza hozajították, ok pedig késő éjtel életük kozszakatátával a tocznikos lakásánál szigorú házmóztatók tartoták. Nyírő Gábornál 6 drb. edist írtot találtak ugyan, de a gép állomást mind 6, mind pedig felesége tagadták. Erre György ársvezető sajtáságos leleményességgel élt. Azt kérde ügyanis Nyírő feleségét: „mondja csak ugyan, nincsen magának zsebie?” „Dehogy van galambom esendör ur!” válaszolta az asszony. Pedig volt bizony nemcsak zseb, hanem a zsebben penzkészítő gép is Innen aztan nevezett bányához mentek, hol írtot találtak. A két bányózt rögtön elfogták s átadták az igazságszolgáltatásnak s jelenleg a tapolczi kir. bíróságnál börtönében van idejük egy újabb penzkészítő gépről gondolkodni. A forintok teljesen hiány, csak a karimái levő felirat hiányzik. Ugy hiszem, méltó elismerést és dicséretet érdemelnek a derék esendörök, kiknek sikerült eszélyességük által a bűnös eseményt ideje korán felderíteni, mert amíg egyrészt az államnak kárt okoztak volna, addig kérdés: hány szegény családot áldoztatott volna meg a hamis pénzek által veres verejtekkel szerzett gyümöletelői? H. Gy.

PALYÁZAT.

A szoboticzai (Muraköz) római kátholikus felekezeti iskolánál

kántortanítói állomásra

f. évi április hó 10-ig pályázat hirdetik. Évi jövedelem 300 frt. szabad lakás, kert, 4 hold szántóföld, 48 moró kukorica, stólaris és házber uton körülbelül 250 frt. Minden háztól 12 font széna és 10 községtől 12 öl tűzifa.

Tannyelv magyar és horvát. Folyamodványok kellőleg felszerelve

április hó 10-ig

alulírottához beküldendők

Szoboticzán 1896. márczius 18.

IMREI FERENCZ

isk. székü elnök.

Uredništvo pisanika je v stanju
iskarske Fischele Filipa va Čakovcu. —
Sredniskom razgovorari se mora, pon-
delek, uredni, četvrtak i subota ob 11 i 12
4. vrti. Sva pisma i poštolke nai se
poštaju na ime *Morgana Jozija* uredništva
va Čakovcu.
Adresirano: Knjižnica Fischele
Filipa va Čakovcu. Sim se naj poštolju
je poštolje i oglasi.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Čena je:
Na celo leto . . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . . 2 „
Na četvrt leta . . . . . 1 „
Oglasi se poleg pogolde 1 fal
računaju, iz van toga se mora plaćiti za
svaki oglas, kullikopt izdaci, 30 kr.
vlastni stroci.

Tečaj III.

Vu Čakovcu, 28. Marcijusa 1896

Broj 13

Spomen na Berzenskija.

Kakti pšnik stajal bude Berzenski navedk najvekšimi, ali i kak človek zasluđuje diču uspomenu. Čedno i jednostavno je živel nepotrebujući milost od drugih, odan je bil svojoj veri i reguli mudroga življenja.

Znameniti podatki iz puritanskoga načina njegovoga življenja je sletički, označujući neizgubljivo poštenje i značaj koje je posedoveli (ntiljivo prijateljinim odnosnjam prema grofu Gjuri Festicihu.

Jeden put odpravil se je svomu otcu v pohode vu mesto Heteje, imal je preiti preko Kesthelja; ovde odredni, da mu konji odpočinu, a on sam pojde k grofu Festicihu i ostane onde pri obedu, grof ga ne odpušti i vidivši kak hudimi konji se pšnik vozi, pod jedno je na to govor navračal, zaka je s belšimi konji nevozi? Berzenski odgovori: „Ovi se barem naprenagle te budu se po nabročenju i a zobjom objačali“.

Festicih bi mu sdrage volje dal od svojih skupih konjev, ali ne je se podulaf toga spomenuti, znajući, da je Berzenski i onako nebi prijel.

Večer a doba je bila, kad se je od Festicicha odputil, ar naprenocenju nikak nebi onde ostal. Medjutim se po volji grofovoj već napred složio, da mu dva huda konja zameniju kaj njim je i zarukom počlo, budući su kucijata zopili te su spodobne diske, konje zapregli a kočši si i gazda mu sednu na kočju.

Pređu komad puta, kad Berzenski reče kucijama: Kak dobro idu ti konji, svakak su vnoغو zubi dobili. Zaista, odgovori kucijaa, to je moglo nje tak razigrati.

Stoprč drugi den opazi kucijaa, da mu to nesu negdašnji konji. Očitaj to i gospodinu svomu, koji je mislil da je kucijaa bivši zopt konje zamenil.

Kada jedenput opet navrnu k Festicihu razjasni mu se stvar. Još se žaloval da su mu starinske povoljne konje zamenili. Nu Festicih mu reče s drage volje je nazad dam, samo naj dostoju po kucijaju razgledati dati po stali, jeli su onde? Naravski da njih onda veđ neje bilo onde i tak je kucijaš ne je mogel najti. Tak je Berzenski jako težko ipak odprostil Festicihu ali reče, da bude gđa pri grofu svoju poklonstvo učinil, da bude sku tjom sigdar vu křemu navruul.

Nekoji i to povedaju, da Festicih neimavši bele konje, da bi dva konja na belo bil dal pofarbati, da tak zamenil nabi opazili. Na putu medjutim da jih je deđđj zatekel, te ferbu z njih zepnal, i tak da su s kucijae odšli, opazili su da su beli konji potemnili.

Berzenski nježno je ljubil obitolj svoju, decu svojju strogo je odbranjuval, te je u tihoj samoci med ljubecimi knjigami živel. Prijateljje svoje iskreno je ljubil, i bil vesel i ljubezven gospodar u svojem gostoljubivom domu.

Ođ stanovne hiže Berzenskijeve ita se.

Prem da je okolo 1200 mekot zemlje imel, živel je dosta jednostavno. Ili, u si neje nti po-opati dopustil, te su samo tak nametali slamu na krov hiže, kak se to i vezda more videti vu onom kraju, te da je boije deđđjio, još su i sobe namoknule. Ali njemu se zato ipak tak najbolje svidjalo.

Nazad nije prodžaje. Noszlopy naj oduševljeno občinstvo Šomogjike varmegije označi spomenicu na tablom pristojnu i činiva

stanovnu hižu toga pesnika vu Niklu Berzenski vaogo je odlicnesi, nego da bi na komu dugom preporučiti trebalo ov predlog za prigljenje ter i običstvo Šomogjike varmegije, vaogo je oduševljenje i zahvalneće, nego da se nebi požurilo odučiti dično nejvečkemu sinu.

ZABAVA.

Matias.

grabanciš diak,

(Dajje)

Jugović! O bene, bene! ergo

Domine Studiozus!

Matias Ita profekto!

Jugović! Prez dvojbe prime Klas-

sis in omnibus školis?

Matias. Eminens.

Jugović! Al to je ljepo, to je hvale vredno! ako morem vu čim pomoći, drago mi bude. Ja sam vu velikih hižah znan, ako bi kam za ključara, ali pisara ako znate ljepopisati, hoteli preporučeni biti, ja vas sigurno hoću preporučiti.

Smolko. Gosponel! najte si glavu tretit; ov sam sebe veđ kak za pisara preporučiti more, ar ga na cente ima ovde, (kaže na celo).

Jugović. Nebi sudil.

Smolko. To morete leško znaniti; ar on vam je takov človek, koji iz računov i zvezdih vsa prestesna i buduća zeznati more.

Jugović. To ne mogući! ar sem i ja po školah hodil, pak toga neznam. Medtentoga, Domine Studiose! kaj bi od mene znali povedati?

Matia, (pogleda na nebo, i broji na prste.) Malo dobral nezamerite; vi ste od plenenitih i promogućnih starešeh kakti diak! bili ste vsigdar v tretjem redu tukli se, razbijali i polog vsega toga givdavi bili gledač na roditelje vase, puščeni ste po školah iti, ar je znano bilo navučiteljom vašem ono občinsko promogućnih starešeh govorenje: da deca njihova akoprem nikaj zuala nebudu, vendar ostanje rođa i plmena poglavitoga, zato pustili su vas ovak odrasti s praznum glavom, ar se od takveh male, ali nikakve hasne domovina ima nadjati, kak da broja povekšaju omel, koji joj na terh i nikakvu diku Jesu.

Smolko. Gosponel! ov vam po vrazje zafrigava:

Jugović. Zgadja nekaj, zgađajal!

Matias. Kada ste škole zvršili, onda nigdo oholnesi, nigdo obzrojesi od vas neje bil. Oprave ste prebrirali, komedije, bili vsi su vas puni bili, da vre stareši vsi nemogući zmagati, prestali su na vas trošiti, odkuda počeli ste duge delati na buduće vase očinstvo.

Jugović. To drugae ni, ar bi stareše moralo sram biti, da bi sin njihov raztrgan i podpran hodil.

Smolko. Ne gosponel ne; nego bi više sram biti moralo, da su ovakovu potiru hiže i plmena svojevoga odhranili, i odrasti pustili, ter za mlada nesu zla nagnjena vuzdali i k dobru privučali.

Matias. K tomu od givdosti hodite od jedne do druge velikašev hiže, pak, ako se samo s hauskenovom spominete, vre se pred drugami dičite; da ste pri jednem ali drugem velikašu vu oseubnem poslu bili, zadnjič dobili ste volju oženiti se, da ovak penze, ne pak ženi dobite i kajti se nijedne vredne dobiti neufate (ter su vsem vsi vetri, čelarno si praz-

nost glave znana) zalo (reča mu va vuh) radi bi razjepiti Kuzmana za kecr njegovu, kajti je jedina i bogata, jeli nenam prav?

Jugović. Ovo zadnje na tuliko, da moram suditi, da na samo prestesna, nego i buduca vam znana jesu.

Matias. Vse po malo! vse po malo! Jugović. Prosim vas moj prijatelj potrdite se jedno malo k meni, da se nadalje od toga zvami spomenem. Neza-meritel (otidu).

IZHOD IV. SMOLKO.

Ovi dva moraju jako velik skrov- nost imeti, da je on njemu nekaj va vuhu prišepnal, ov pak onoga k sebi odpejal, da se lepe skupa spomenuju, jedno malo bi želel znati, ali naj bude, od mene, sudim ni nikaj, za drugo si pako glavu tréti bi bedasto bilo, ar sem i tak srečen da vsigde dobro nadojdem. Idem ja rajsi tomu diaku obecane skornje krojti, bude spametne, kak si za malo dobra glavu tret.

IZHOD V. (Jugovičeva hiža) JUGO- VIČ I MATIAS.

Jugović. Vi ste mene tak znalali malo prejdi, da bolje ni moguce samomu meni mene poznati, i zato želel bi ja vas vu tom poslu na moja ruku imeti, s da bi vi meni Kuzmana za njegovu kecr naslubiti: ar, ako nje nedobim, da e s dugov kuliko zkopam, zdvojiti budem moral.

Matias. Ovo je teško zvršenje, ar Kuzman je clovek tvrki skup, svoje glave, i k tomu vu bogatstvo svoje jako zajubljen.

Jugović. Ali vi znate, i morete znajti nacina ovo njemu povedati.

Matias. Izkati nacina morem, ali znajti je sreča, ar volju cloveka, kam bi hotel obrnuti, niti znanje, niti moć; imam medtem toga za volju vašu, tental budem vse nacine.

Jugović. Ako mi to napravite, vekiveci pri meni kruh i opravu imate. Matias. Na jednom i drugom hvala, ja nikaj -a plaću, nego za volju i hasen činiti naraden jesem.

Jugović. O! da bi mi moguce bilo misu biti, kada vi z njim od toga govori- lili budete, rajsi bi bil, nego neznam kaj, ar sem jako želel čuti, kajda govoril bude.

Matias. Vu tom bi vam predi pomoći mogel, kak obecati, da vam povoljnoga kaj. Jugović. O! dragi prijatelj! prosim vas, dajte mi povečte, meni dosta bude, samo da sam čul budem, kaj od mene misli i kak govori, da se potlam ja po tom ravnati budem mogel, dajte mi povečte, ako je kakov nacin moguce.

Matias. Neznam meni se vidi (iacu okolo sebe travu, govori) da jošce imam jedno perce od one trave, koja cloveka nevindoga čini.

Jugović. O! dragi prijatelj, dajte mi ju, ako imate ja vam na vek zahvalen budem, i vas več kak za proro- ka držal.

Matias. Ovo je ravno još jedno perce, ovo se mora pod jezikom držati onde, gde hoče gdo nevidljiv biti, i na miru vu jednom mestu ostati, niti se z mesta negibati, ar drugac né vas nego vašu tenju bi clovek spazil, i ovak vsa norija bi se pohabila.

Jugović. Budite sgurni, da vam ja kakti pepec na mestu stal budem.

Matias. Anda dobro! ovo vam je! šuvajte ju dobro, i kada Kuzman k meni dojde, brzo ja pod jezik postavite, i vu jeden kut stauite, verujte meni, da vas videl nebud.

Jugović. Gđa pako to bude? Matia. Ja vezda taki idem k njemu, i budem ga prosil, da cez jednu vuru k meni dojde; vi pako morate jedno malo pred njim k meni dojti, i onda vam se želja zpuni. (Odide)

Jugović. Ovo je jako lepi nacín čuti, kaj drugi govori i videti, kaj ini, sreča, da ovakova skrovnost ni vnozem znana, ar kuliko bi nekojem hasuela, tuliko i sto putih vide bi drugem škodela; vezda idem po mojem poslu, da i ovoga zvršim, i drugoga nezamudim.

IZHOD VI. (Hiža Matiasova) MATIAS potlam KUZMAN.

Matias. To je istina, da je ovo jedna šupla glava, ter jedna zmed oneh

koji su vno go po šoleh trošili, malni hasen iznesli i ovo je jeden zmed oneh, koji drugac nikaj neveruju, doklam po njihovoj volji vsa ideju, ali kak se brže vreme i sreča obrne, pripravni jesu sebe vu vsaku bedastocu napeljati pustiti, samo da kakovu hasen od onud čititi mogu, ov je tulikaje takov, ar se je čisto leho vpuniti dal, da more po jedni travi nevidljiv postati; kajti ja sila prišče, i vu tom poleščicu najti se ufa; ali ga ja zpilam tak, da nigdar više takovem bedostocam veraval nebud.

Kuzman. Né gospon diak! ja sem ovde!

Matias. Najpriščešeste jeste došli moj sused!

Kuzman. To mi je jako drago, ako sem potreben, i morem služiti.

Matias. Mala služba, ali velika norija.

Kuzman. Čisto dobro, ar sem ravno vezda vu norije jako prikladen, ar sem se pri Fricu takvoga dobrog staroga vina napil, da mi vse žile igraja; sudim, da ovo mora još od onoga vina biti, kojega su negda Kranici zvali. Verdegata Bajal!

Matias. To mi je još dragše, da ste tak zavzeti za norijo, hočemo i mi jednu imeti.

Kuzman. Kak se zove?van z njam! Matias. Jugović me je prosil, da bi vas snubl, da bi mu vašu kecr dali za tovarušicu.

Kuzman. Ngdar bedasteše né mogel misljiti,

(Drugi pat dalje)

GLÁD FERENCZ.

Kaj je novoga doma?

Prosimo potvane predplatnike koji su zaostali s predplatom naj, budu tak dobri, pak naj pošleju predplatu vu izdateljstvo naših novin. Tak takajše prosimo p, čitatelje, naj čim predi predplate ponoviju, ili nam pišeju, da novine naše zadžati hočeju, da budu uredno mogli dobivati „Medjimurje“

S pozdravom Izdateljstvo

— Iz orsačkog spravišća. Posle duge preprike, koja se je varmegije doticala, dovršila se je sveobščita razprava. Szilagyi Dező jeden vođa srednje protivne stranke predložil je, da bi se svi varmegijski činovniki i sudci od vlade imenuvali, a ne izbirali, da se orsačka sloga i moć podigne. Noto je drugi den Szilagyi izstupil iz protivne stranke i to je vu listu dal na znanje predsedniku družtva. Protivna stranka je skupščinu držala i izrazila je, kak joj je žal, da je tak vreden član odstupil.

— Led na Tisi puo kvara dela; ove dneve je solnočkoga mosta podri, potlam pak je titelskoga brodraskoga mosta raztepel. Ladje nemreju hoditi. Po nekojih mestih je poplava, kajti je vreme već tri dni jako toplo, ter se sneg i led jako tali. Pred nekoliko dnevoj zakenulo su zeljeznički cagi radi velikoga snega, a vezda nas već poplave tu i tam plašiju.

— Dugo terpeča i čudnovitu zinu smo imeli letos, kakva je redkost vu deset let. Gosponari se bojiju, da zakeniju s protuletinimi posli. Ali po izkustvu za jakom i dugom zimam lepe leto i lepa jesen zna dojti, pak to bi nam nadomestilo protuletne nepričke. Zaradi spomenutih nepričkah je i žini senjem slab bil ov tjejen; nije bilo moći zítka na pjac dopeljati. Poiskali su vu glavnim varasu i drugih bližujih magazinih žitka i 10 - 15 kr. već su platili, kak predi. Tak je prešlo sto jezer m centov vu zadnjim tjednu.

— Orsačkog letnog računa je vre i nje. Vel. kraj vu ruke prijel i potvrdil. Deficit je: (tojst fail još vu ovim letu) 14 milijunov; tomu su zroki Duvav, Rába, pak Béga vode koje se moraju regulirati, ar vno go kvara delaju, pak i zeljeznice se moraju zidati, a to pak vno go penez košta. Nije dobro, da penezi vu orsagu faliju, ali od kada si mi sami ravnamo našega orsaga, domovina naša vu vsem lepo ide naprej; a napredek pak vno go penez

košta. Vre dojde ono vreme, gda nam budu naši orsački stroški kamati donasali. — **Vlovljeni inu i.** Ove dane su vu Budimpeštu dva inuše vlovlili, koji su štedi majstrovu drvarnicu vužgati. Baš su je onda vlovlili, kad su već ognja štedi položiti, i kak su med šakima bili, valovali su, da je nje na to jen detič vpuniti, kojega je majster pred nekomej tijejdi odpustil.

— **Falšne desetače.** Već prošil tijejen su opazili vu glavnom varasu da ima med ljudimi falšnih desetačih. Ne zdavna je jen poljedelavec javil pri obščinom uredu, da su mu dva trgovci falšne banke dali. Taj isti poljedelavec je te trgovce videl na senjmu ovoga meseca 19-ga i javil je nje. Oni su rekli, da je to moguce, da su oni deli njemu te falšne banke, ali da su oni ne nje napravili, to su takajše dokazali i s tem su dale odšli. Ove dane su prijeli Juhász Janoša i Hoffman Jožeta stanovnike iz Lachaze, na koje sunjaju da su oni napravili krive banke.

— **Jaka zima.** Takva zima, kakva je letos bila, nije bila ređko već i prije. Takva izvan ređna zima je bila vu godini 1865, vu mesecu marcisu a osobito pak vu drugoj polovici, vu godini 1867 vu marcisu od 10 ga do 20-ga su takajše črsti zimeški dnevi bili. K ovoj godišajji zimi je čisto spodobna bila zima 1558 ga leta. Velika zima je bila godine 1853, februara 10-ga koja je stalna bila od marcisa 30 ga. Najjak a zima je bila vu marcisu leta 1845. Takva zimaska vremena su još bila: godine 1825, 1808, 1800 i 1797.

— **Vlada hoče vu orsačkom spravišču predložiti,** da bi k letu na prvu vizitu oni decaki spadali, koji su 21 leto stari. Do vezda, kak znamo, su vu dvadesetom letu morali iti na vizitu. Ovoga predloga podupiraju s tim da 20 let stari dečki nemreju solidsčke težkoče podnesti.

— **Kaj nije vu redu.** Vu nekojih okolicaš se jako puno mladih ljudi oskvrnt. Pred nekoliko dnevoj bila je vizita vu Veršecu, gde si je više kak pedeset dečakov, da bi se od soldačije izbarili, vlastito svoje telo raniti, najviše njih su si oči izkvarili. Iz med ovih su za kaštigu četerdeset i jednoga potegnali nutri.

Kratke novine. Stari zvon Vu varasu lgo je jen zvon, na kojim je napisano leto 1486, dakle taj zvon e baš 400 let star. Iz zločinstva su selo Aot vužgli prošil tijejen. Sedemdeset h i više gospodarskih stanjoj je zgrelo. Vu Prioklu se velika otarija na rendu davije — Vu Sobotici je konkurs raspisani za kolnički stals.

Kaj je novoga vu velikim svetu?

— **Zadušene žene.** 20 marcisu da je velika plaha bila pobego je 36 žen s Jeoum vu Civita vecchia zvanu jamu blizo Rima, i da se pretopiju kurile su si. Vu jami nalazec se moko seno se vu žugalo, i na to je strašno zadušljivi diu postal. Žene su žele pobeći, ali sve nisu mogle. Sedemnajst jih je nutri izgorelo.

— **Strasen vuk.** Vu Americi vu okolici Jambill je jeden veliki vuk stradašoga kvara delal, za to je vezda nagrađa obecana onomu koj ga je strelil, i 25 lovecov se je spravilo na lov ali jim nije za rukom išlo; već kak 80 teliovoj i 15 zrebeti je zaklal, dok ga nazadnje nisu skončali: jedno zaklano tele su čemerili (ostvarili) i na ono mesto deli kom je navadno svaku noć došl. Vuk je pojel čemereno meso pak od toga i poginul. Zver je bila 7 stopi duga, koža mu je bila na osem mestih prestreljena a prva noga odstreljena.

— **Pastir i njegove ovce.** Vu Africi v jednom varasu se je sledere dogodilo. Ono a mesta plebanuš je već zidava vu neslogi živel s jednim stanovnikom po imenu Rok Peter. Dogodilo se je jemput vu cirki, kak je plebanuš po imenu Hammet Elias, od činskog dužnosti proti roditeljoj predukeval, je taj Rok Peter nutri vu njegov govor zakriknul, da je to sve bedastocā. Plebanuš od prelikalnice mu veli, da naj se sedne i pa naj bude miren, ali on s

opet zdigne gorli odgovori plebanusu, da njemu nišce orde nezapoveda. Nazadnje ga je ipak pomiril. Od ovoga vremena je Rok Peter samo čekal ono vreme, da ono kaj je plebanuš na njega nismetal od predikalnice, a dva Roki za njim. Pod predikalnicom je postal plebanuš i stane se suprot njim. „Ni korak dale, zakrikne plebanuš, drugac bude žlo“. Jen sin vzeme nož vu da vpiče plebanuša; ali pop ga je nato vu nogu strelil iz revolva. Na to su neprijatelji odbežali i menik je svoju meću dale služil. Rokove sine je svu oštro obsudil. — **Blagoslov.** Vu Englezkem je jedna mati po imenu Gruld, četiri dece porodila, koji su svi zdravi i dobro se čutju.

Nekaj za kratak čas.

Jeden sluga je hotel prav punu zdalu juhe vu hižu donesti, ali se na pragu popikne i opadne kak je dug i širok z juho vu hižu. Oh moj, Martin, našali se njegov gospon, s tón si nikaj spametnoga né pokazal, to bi i ja mogel napraviti To jim verujem. Dragi gospon, odgovori Martin veselo, da bi vezda znal, gda su se ve od mene narčili.

Jeden strašljivec prebudil se je po noći i pričulio se mu je, kak da bi nekaj čul, pak vu strahu misleč da je kakov duh, počel kričati: „Sto si god ako si dober duh, to znam, da mi nikaj nečeš, ako si pak vrag, i ti mi nikaj nečeš, ar sam ti šogor, ar imam tvoju sestru za ženu.“

Daj mi ipak poveč, zakaj su na ovom turnu dve vure? pital je jeden muž drugoga, gda su se po varasu šetali.

Zato, rekel mu je drugi, ako hočeju dva na jemput gledati kaliko je vur, nemora jen drugoga čekati.

Cena žitka: Pšenica 8-20 — 8-50
Hra 6-50 — 7. — Kuruza 6 — 6-20
Ječmen 6. — 7. — Zob 6.50 — 7.

— Lotterija. Grac 21 marcis 1886.
13. 58. 81. 14. 51.

Szerkesztő: MARGITAI JÓZSEF urednik.

Hirdetések,

EGY
"autorozott szoba"
azonnal kiadandó.
Bávehet e lap kiadói vatalán.

A legjobb és legzsebb
Harmoniák
és minden zene-hangszer
csak TRIMMEL N. JÁNOS-nal
Bécs VII. Kirátsrássz 74.
Arjegyzékek harmonika vagy más zenehangszer-
ekről ingyen és bérmentve. 808 19.-80

A "Betegbarát" című riportban számos hási-
szor van ímetve, melyek sok éven keresztül
meghibátlanok bizonyultak s ez okból a legneveztebb
ajánlatra melük. Minden betegnek ismeri kellene e
riportot. Különböző pedig azokat, a kik károsan
vagy osziban, tüdőgyulladás, ideggyengeségben,
alvásihián s szeszivés, arra figyelmességük, hogy
az egyszerű házihozott által nagyon gyakran még
az ügyvezett gyógyíthatlan betegségek is meg-
szüntek. A ki a "Betegbarát" olvasni kívánja, az
nyjón egy levelezőlapot Richter kiadó-
szertől Lipcsétől, más a riport megküld.
A megrendelők ez költségbe nem kerül.

Hirdetmény.

Mely szerint Perlak mezőváros előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a perlaki község képviselő testületének folyó év márczius hó 21-én kelt határozata folytán **folyó évi július hó 5-én reggeli 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen az alábbi haszonvetélek haszon bérbe adatni fognak egymásután következők:

3 évre és pedig 1887. évi január hó 1-től 1889. év végéig.
1. A város tulajdonához tartozó nagy vendéglő a megkívántató helyiségekkel, nem különben kerttel istállóval és kocsi színnel a feltételekben kifejezettekkel együtt.
A feltételek naponta reggel 8 órától déli 12 óráig a város házában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Perlakon 1886. márczius 22-én.
351 1...4

Málek István
bíró

Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

Van szerencsénk, a t. cz. közönségnek ez uton tudomására hozni, hogy raktárunk van és bármint mennyiségben nálunk megrendelhető

a legkitünőbb minőségű

Trágya-gipsz.

Egyedüli elárúsítás Zala-, Somogy- és Baranya megyék részére.

Ez elismert legjobb földjavító és termékenyítő szert egy enyembeli elsőrangú czég szállítunkra, mely több kiállításon érmetek és kitüntetésekert nyert, ami elég biztosítékot nyújt a készítmény valódisága és jósága iránt.

Ugyane trágyagipszről dr. Moser J. tanár, ki azt beható vegyelemzésnek vetette alá a leghizelgőbb és legajánalható bizonyítványt állította ki.

A szétküldés tőlünk eredeti áron történik

50 kilogramm tartalmú zsákokban vagy akár Wagonszám ez utóbbi esetben a szállítást bármely vasuti állomáshoz díjmentes Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

STRÉM és KLEIN
fűszerkereskedése
NAGY-KANIZSÁN.

311 5-6

Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

Az országos magyar gazdasági egyesület

pártfogása alatt álló termény- és bizományi üzlet.

Iroda: Budapest, V., Arany János-utca II. szám (Sztáinyi-ház) Nádor-utca sarkán.

Termények adás-vételét bizományban teljesíti.

Raktártartást és ajánl:

valódi oberdortli és sárga buczok	francia, olasz, angol perje, Bromus,
répa-magot	Daecilis glomerata stb. fűmagvakat
I-a arankamentos francia luczernát	jutányoson,
I-a magyar	I-a oliva répcenő-olajat.
I-a loherét,	gyári gépolajat, ásványi gépkénő-olajt,
balcazimot, mohart, búkkönyv,	lampaolajat.
komosait,	parafint, kocsikenőcsőt,
fűmagkeveréket,	petrolinot, császárpetroleumot,
eredeti angol Chevalier Pedigree és	saponária gyökereket, saponária gyap-
Golden Melon vetőmagokat stb.	jumóspórt, gabonaszák, székér és kap-
Arany János-utca II. SZAVOSZT ALPHONS.	zalatokaró-ponyvát stb.

7552 tk. 85

Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik miként MÁTJOSÉCZ ISTVÁN botizni lakosnak ROTTELECZ GYÖRGY vtratisnezi lakos végrehajtást szenvedő ellen 140 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. járásbírósg területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő Vratinsce községi 40-k sz. ltkjében 108, 107, 109 495 s 518 hrsz. sz. ltkjében ingatlanok vagy a legelő s erdő illeménye a 181 sz. ltkjében A 630b/2 a hrsz. alatt 669 frtra becsült ingatlanok s tartozéka

1886 évi ápril hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor

Vratinsce község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltárási áron alul is eladatni fognak.
Az árverési szándékok tartoznak az ingatlanok kikéltárási árnak 10 százalékat vagyis 66 frt 90 kr. készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42-ában előírt óvadékpapírral a kikéltárási kezehez letenni a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.
Kelt Csáktornya kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál 1885 évi december hó 31-ik napján.

349 1-1

En, Csillag Anna

183 cm hosszú óriási Loreley hajjal rendelkező szőke nő, aki mindenki által megkövetelt, bebizonyított, hogy az általa felajánlott hajkenőcs mindenféle hajbetegség, u. m. hajkihullás ellen, a hajnövekedés előmozdítására a hajtszög erősítésére, törőcs, kopra képződés és kopaszodás ellen, uraknál a ritkabajusz és szakál ellen a legbiztosabb szerként használható bámulatos eredményekkel. — Vegyelemzési bizonyítványok a legkitünőbb szakferiatól rendelkezésünkre állanak. —

Egy tégely ára: 50 kr., 1 frt 2 frt, használati utasítással együtt. Szétküldés minden világrészbe postautánvéllet vagy az összeg előzetes beküldése mellett a gyáról.
CSILLAG ÉS TÁRSA
Budapest, VI. királyi-utca 26.
Csáktornya kapható a gyógyszerkereskedésben a „Magyar Koronához”, valamint magyarországi nagybörögysor-taralban.
304 17-20.

6930 tk. 85.

Árverési hirdetmény kivonat

A csáktornyai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik miként BRÉSZ ALAJOS Csáktornyai lakó ügyvéd által képviselt ZADRAVECZ KLARA novákoveci lakos végrehajtatók ZADRAVECZ ANDRAS mikévezi lakos végrehajtást szenvedő ellen 186 frt, 81 háromnegyed kr tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényesek területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő a ferketinecz 4 sztkjében fekvő A 14, 176, 481, 593, 624, 663, 693, 734 hrszám alatt felvett ingatlanokra, aranylagos legelő s erdő illeményre 1323 frtra becsült és a mikévezi 211 sztkjében A 92 hrszám alatt felvett ingatlanra 89 frtra becsült s így összesen 1412 frtra becsült ingatlanok s tartozéka

1886. évi április hó 20. d. e. 10 órakor a Ferketinecz község házában megtartandó

Alapított 1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított 1873. évben.

órák és ékszerész Csáktornya n.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenmü órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által felülvizsgálva és fémjelzeve van.

Mindenmü

RÉGI ÓRAKAT

ugyiszint

arany- és ezüst tárgyakat

javítás végett jót állás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett optikai áruraktárat a n. 6. közönség szíves figyelmébe ajánlani. 209 56-2

Vidéki megrendelések lelkismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

Singerstrasse 15. **PSEHOFER J.-FELE** gyógyszertár Bécsben.

Vértisztító lbadcsok szellett egyesben lbadcsok neve alatt, az utóbbi nevet teljes joggal megérdemelt, mivel csakugyan a leglétező betegségek, melyben a lbadcsok eozsádos hátúkat észszeresen be nem bizonyították volna. A legmagasabb értékben, melyben minden egy szikierlettel alkalmasított, ezen lbadcsok számtalanszor és a legvédebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 lbadcsontól 31 krajczér 1 teleres 6 dobozról 1 frt 5 kr. bérmentesen utánvétel nélkül küldöm. Számtalan levél érkezett, melyekről hála tudomandó a lbadcsokról, melyeknek a legkülönfélébb és legújabb betegségeknél egészülék helyreállítását közzélik, aki csak egyszer kísérletet tett velük tovább ajánlja.

Számtalan köszönő irat közül, ide mellékelve közlünk néhányat.

Leongang, 1883. május 15.
Igen tisztelt uram! Az ön lbadcsói valóban csodás hatással nem olyanok mint sok más d. esőt szer. ezek valóban minden haj ellen segítséget nyújtanak.

A hűsvetra rendelt lbadcsok legnagyobb rész barátain és ismerőseim között osztottam szét s valamennyien jó hasznukat vették, s megmagyork és különféle bajban, betegségekben szenvedők is ezek által ha nem is teljes egészséget, de tetemeg javulást nyertek és tovább is akarák használni. Fogadjon az én legbensőbb hálaomat és mindazoké, akiknek szerencsénk volt az ön lbadcsai segítségével nyerni vissza egészségünket.
Deutingee Múrtón.

Béga-Szt. György, 1882. febr. 16.
Tisztelt uram! Nem felejtettem ki eléggé legényedben hálaomat az ön lbadcsairól, mert Isten segítségével az egyedül az ön lbadcsaitól gyógyultam. Igen, ki már évek óta szenvedtem vizenyben, és habár egyelőre még neha be kell vernie a lbadcsokból, de egészsége már annyira helyreállt, hogy fiatalos frissességgel üzethi vaemennyi.

Bécs, 1881. febr. 20.
C. v. T.

Fagybalzsam Psehoffer J.-tól, egek óta elismervé, mint legbiztosabb szer bármiféle fagybaj ellen, valamint nagyon idült sebek ellen is 1 úvegcs 40 kr.

Golyva-balzsam a golyva ellen biztos szer. 1 úvegcs 40 kr.

Élet-esszencia (grágal cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés, mindenmü altestbajok ellen kitünő hálszer 1 úvegcs 20 kr.

Utifü-nedv általánosan ismert kitünő hálszer katarus, rekedtség, szánuháru stb. ellen. 1 úveg 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs legjobb szer köszvény ellen. Ára 1 frt 20 kr.

Minden fajtájú homöopathikus szernek folyton raktáron vannak. Az itt felsorolt készítményeken kívül kapható valamennyi különlegesség u. m.

Alpesi-fü-likör W. O. Bernhardtól 1 úveg 2 frt 60 kr. 1 fól úveg 1 frt 40 kr.

Dr. Romershausen-féle szemesz-szencia 1 úveg 2 frt 60 kr. egy fól úveg 1 frt 60 kr.

Dr. Hufeland-féle szemohány 1 doboz 50 kr.

Kwizda-féle Köszvény-fluidum 1 úveg 1 frt.

Restitutio-fluidum lovak részére 1 úveg 1 frt 40 kr.

Korneunburgi állatpor 1 csomag 42 kr.

Ferencz palinka 1 úveg 60 kr.

stb. stb. és minden névalán raktáron nem lévő czikk kívánatra gyorsan és olcsón megvásárolhatók. Postai kikéltárási 5 frt alatt megrendeléseknél csak az összeg előzetes beküldése mellett nagy ólti összegekkel utánvétel nélkül küldöm. 306 12-13

nyilvános árverésen a megállapított kikéltárási áron alul is eladatni fognak.
Az árverési szándékok tartoznak az ingatlanok kikéltárási árnak 10 százalékat vagyis 141 frt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881 évi LX t. cz. 42-ában előírt óvadékpapírral a kikéltárási kezehez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.
Kelt Csáktornya kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál 1885 évi december hó 17-én

Az óntapasztalás a legjobb! A ki a felöltésben, hogy a csúszs hátalmak, vagy a fájdalmas köszvény ellen minő szert használjon, az legyen 40 kr. egy úveg valódi Pain-Expellert horgonyval. Tízéhet évi tapasztalás és számtalan siker kezességük a felöltés, hogy a 40 kr. nem hiába való kiadás. Kapható a legjobb gyógyszerárban. Fő-raktár: Gyógy-szertár az arany országhoz, Trápa, Altsáid.